

Transparantieregister Zorg 2018 – de kengetallen

29 juli 2019

Samenwerkingen in het belang van de patiënt

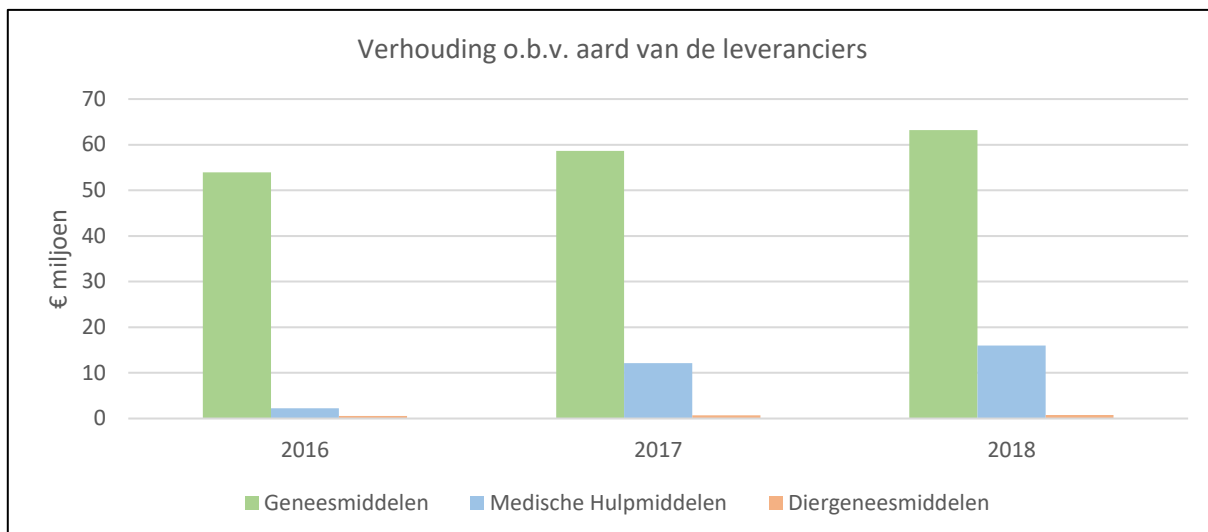
Het Transparantieregister Zorg geeft een overzicht van de samenwerkingen die zorgprofessionals, zorginstellingen en patiëntenorganisaties hebben met geneesmiddelenbedrijven en leveranciers van medische hulpmiddelen. Waar gaat het bijvoorbeeld over?

- Een medisch specialist verzorgt lezingen tijdens nascholingsbijeenkomsten voor huisartsen, praktijkondersteuners en verpleegkundigen over de eerstelijnsbehandeling van een chronische ziekte.
- Een apotheker ontwikkelt en geeft in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf nascholingen over de werking van bepaalde groepen medicatie.
- Een medisch specialist neemt deel aan een adviesraad van een medisch hulpmiddelenbedrijf en geeft een presentatie over nieuwe ontwikkelingen.
- Een zorginstelling ontvangt een vergoeding voor het aanleveren van medische data.
- Een academisch ziekenhuis voert in opdracht van een geneesmiddelenbedrijf een innovatief zorgproject uit.
- Een academisch ziekenhuis ontvangt een vergoeding voor de verzameling van gegevens met als doel een goed beeld te krijgen van het functioneren van een medisch hulpmiddel en van de effecten van de behandeling daarmee voor de patiënt.
- Een internationaal samenwerkingsverband ontvangt sponsoring voor zorgprojecten in derdewereldlanden.
- Een patiëntenorganisatie ontvangt financiële ondersteuning voor een voorlichtingscampagne.

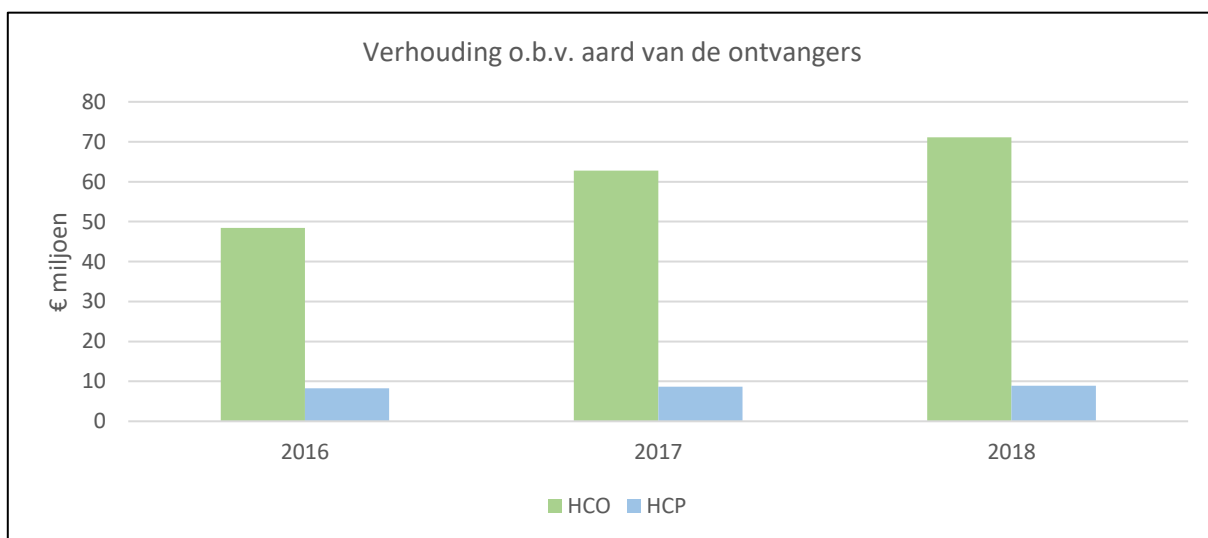
Deze voorbeelden van samenwerkingen tussen zorgverleners, zorginstellingen en patiëntenorganisaties enerzijds met geneesmiddelen- en medische technologiebedrijven anderzijds, hebben de CGR en de GMH onderzocht en beschreven in hun rapportages. Het Transparantieregister Zorg maakt jaarlijks de financiële relaties openbaar die leveranciers van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en diergeneesmiddelen in het voorgaande kalenderjaar zijn aangegaan met zorgprofessionals (zoals medisch specialisten, apothekers, huisartsen, dierenartsen), zorginstellingen (samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals of ziekenhuizen) en patiëntenorganisaties. De ondergrens om de financiële relatie te melden aan het Transparantieregister Zorg is (cumulatief per zorgaanbieder/patiëntenorganisatie per bedrijf) € 500 per jaar. Welke financiële relaties in het register dienen te worden opgenomen, verschilt per sector. De zelfregulerende instanties van de geneesmiddelensector (CGR), medische hulpmiddelensector (GMH) en diergeneesmiddelensector (CAVP) bepalen welke relaties in het Transparantieregister Zorg transparant worden gemaakt.

Wat staat er in het Transparantieregister Zorg 2018?

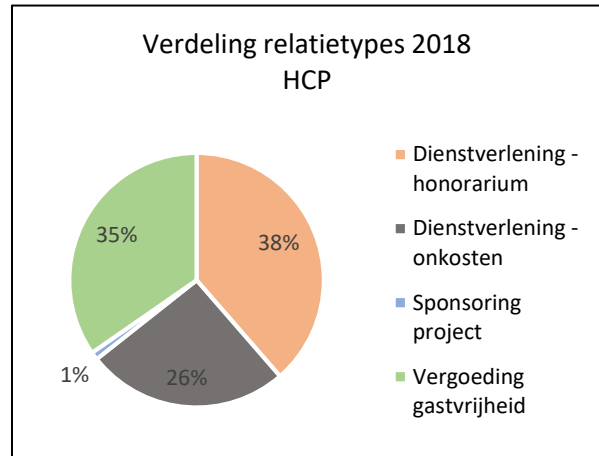
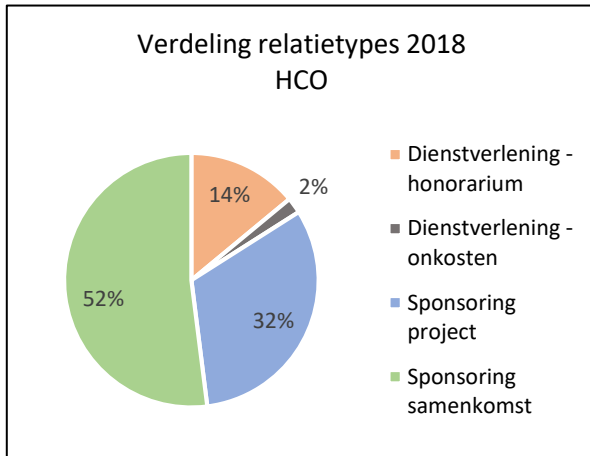
Hieronder volgt een overzicht van de financiële relaties uit 2018, per type samenwerking, gerapporteerd door ruim 150 bedrijven (ten opzichte van 2017 een toename van 20%). De relaties met geneesmiddelenbedrijven bedragen een kleine € 63 miljoen, 79% van het geheel. Meldingen van leveranciers van medische hulpmiddelen vormen gezamenlijk 20% van het totaal gerapporteerde bedrag (een kleine € 17 miljoen) en de relaties met leveranciers van diergeneesmiddelen nog geen 1% (€ 0,5 miljoen). In 2017 vertegenwoordigden de leveranciers van medische hulpmiddelen nog 17% en de leveranciers van diergeneesmiddelen 0,2%.



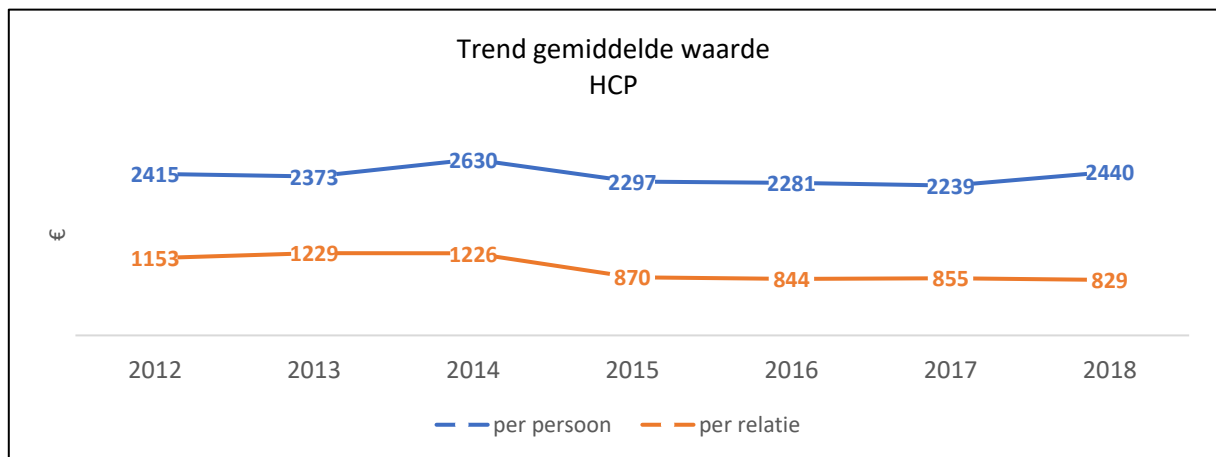
Van het totaal van bijna € 80 miljoen ging € 8,9 miljoen naar individuele zorgverleners (hieronder: "HCP") en € 71,1 miljoen naar zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties (hieronder: "HCO"). Het betreft een groei van bijna 12% (€ 71,5 miljoen in 2017). Deze stijging komt vrijwel geheel toe aan de betalingen aan zorginstellingen (van € 62,9 miljoen naar € 71,1 miljoen, een stijging van 13%).



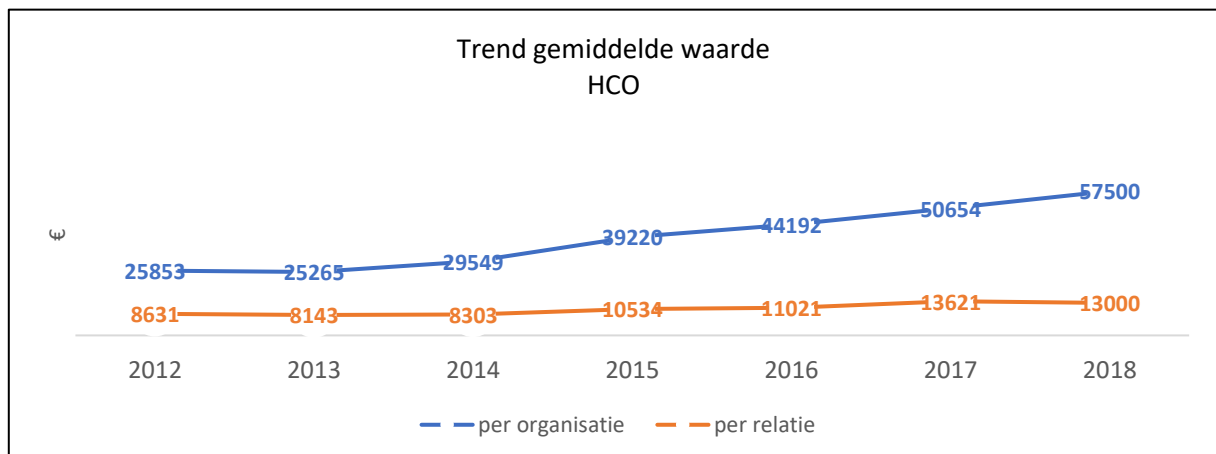
Het type samenwerking "dienstverlening" (honorarium en onkosten) beslaat 64% van de financiële relaties met individuele zorgverleners. De overige vergoedingen aan individuele zorgverleners betreffen bijdragen om aan nascholingen deel te nemen (35%, in het Transparantieregister Zorg "vergoeding gastvrijheid" genoemd). Circa € 100.000 is bijgedragen aan de drukkosten van proefschriften van promovendi (1%, in het Transparantieregister Zorg ondergebracht bij "sponsoring project" voor individuele zorgverleners). Het merendeel van de uitgaven is gedaan aan zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties. Daarbinnen betreft het met name sponsoring van samenkomsten (52%) en van zorgprojecten (32%).



De totale waarde van financiële relaties met individuele zorgprofessionals is iets toegenomen (met 2%). De gemiddelde waarde van de relaties met individuele zorgverleners is ten opzichte van 2017 iets gestegen (van € 2.239 naar € 2.440), per afzonderlijke relatie iets gedaald (van € 855 naar € 829). Er zijn gemiddeld per zorgprofessional meer relaties gemeld aan dan in voorgaande jaren.



De groei van de gemiddelde waarde van de gerapporteerde financiële relaties bij zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners zet voort. De totale stijging van deze relaties met zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties bedraagt 13%. Het aandeel van de ziekenhuizen bedraagt € 14 miljoen. De patiëntenorganisaties ontvingen tezamen € 1,7 miljoen.



De getallen op een rij

Uit de gegevens 2018 die in het register zijn opgenomen, is het volgende op te maken:

- In 2018 is het aantal gecontracteerde relaties, gemeld tussen zorgverleners, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners, patiëntenorganisaties en leveranciers van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en diergeneesmiddelen met bijna 10% gestegen tot ruim 16.000. In 2018 zijn minder relaties opgenomen met individuele zorgverleners (voornamelijk artsen), een daling van ruim 5%. Verder zijn wederom relaties met ruim 1.200 instellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties opgenomen.
- Alle bedragen opgeteld, gaat het om een bedrag van bijna € 80 miljoen, een stijging van 12% ten opzichte van 2017. Deze stijging komt voort uit verbreding van het Transparantieregister Zorg met financiële relaties, gemeld door leveranciers van medische hulpmiddelen (een stijging van € 11 naar € 17 miljoen), alsmede door een stijging van het aantal relaties met zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners (6%) en een stijging van de gemiddelde waarde van deze relaties (met 14%). Het Transparantieregister Zorg laat een duidelijke trend zien dat het aantal relaties met individuele zorginstellingen in het register in de jaren toeneemt.
- Bijna 90% van de € 80 miljoen betreft financiële relaties tussen bedrijven en zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgverleners, alsmede met patiëntenorganisaties. Circa € 8,9 miljoen heeft betrekking op relaties tussen bedrijven en individuele zorgverleners (een stijging van een kleine 3%).
- Het gemiddelde bedrag van een relatie tussen bedrijven en individuele zorgverleners is € 829 per relatie, € 2.440 per persoon. Het gemiddelde bedrag per persoon is toegenomen, tegenover een daling van het gemiddelde bedrag per relatie. Uit de onderzoeken van de IGJ, CGR en GMH blijkt dat bedrijven relaties in voorkomende gevallen geclusterd melden (één financiële relatie in het Transparantieregister Zorg kan bestaan uit meerdere samenwerkingsovereenkomsten. De CGR heeft geadviseerd relaties per overeenkomst afzonderlijk te melden. Het effect hiervan is dat de gemiddelde waarde per afzonderlijke relatie daalt. Voor de samenwerking tussen bedrijven en instellingen geldt een gemiddelde waarde van circa € 13.000 per relatie (nagenoeg gelijk aan 2017) en € 57.500 per organisatie, een stijging van 14%.
- Het aantal bedrijven dat financiële relaties heeft gemeld, wordt met het jaar groter. Voor 2018 waren dat ruim 150 bedrijven (126 bedrijven in 2016), waarvan 40 % leveranciers van medische hulpmiddelen en 5% leveranciers van diergeneesmiddelen. De overige 55% betreffen leveranciers van geneesmiddelen.
- De totale waarde van de relaties met leveranciers van medische hulpmiddelen bedraagt ruim 21% van het totaal, het aandeel van relaties met leveranciers van diergeneesmiddelen nog geen 1%.
- Het Transparantieregister Zorg bestaat sinds 2012. Uit privacyoverwegingen worden de financiële gegevens na 3 jaar verwijderd. Dit betekent dat het openbare register de gerapporteerde relaties bevat van de periode 2016 tot en met 2018
- Het register werd in 2017 geraadpleegd door 8.400 unieke bezoekers, waarvan 65% nieuw en 35% terugkerend was.

In tabel:

| | 2016* | | 2017* | | 2018 | |
|----------------------------------|-------------|--------------|-------------|--------------|-------------|--------------|
| | HCP | HCO | HCP | HCO | HCP | HCO |
| Aantal unieke HCO's / HCP's | 3659 | 1101 | 3871 | 1241 | 3653 | 1236 |
| Aantal relaties | 9896 | 4415 | 10132 | 4615 | 10748 | 5404 |
| Totale waarde | € 8.346.627 | € 48.426.880 | € 8.667.804 | € 62.862.143 | € 8.912.482 | € 71.072.768 |
| Gemiddelde waarde per HCO / HCP | € 2.281 | € 44.192 | € 2.239 | € 50.654 | € 2.440 | € 57.502 |
| Gemiddelde waarde van de relatie | € 844 | € 11.021 | € 855 | € 13.621 | € 829 | € 13.152 |
| Aantal met 1 relatie | 1867 | 533 | 2062 | 643 | 1683 | 590 |
| Aantal met 2 relaties | 722 | 197 | 732 | 199 | 776 | 213 |
| Aantal met 3-5 relaties | 696 | 194 | 713 | 218 | 767 | 219 |
| Aantal met 6-10 relaties | 234 | 107 | 237 | 107 | 272 | 118 |
| Aantal met 11-20 relaties | 114 | 44 | 97 | 50 | 120 | 64 |
| Aantal met > 20 relaties | 26 | 26 | 30 | 24 | 35 | 32 |
| Soorten relaties | | | | | | |
| dienstverlening honorarium | 41% | 11% | 40% | 11% | 39% | 14% |
| dienstverlening onkosten | 28% | 1% | 26% | 1% | 26% | 2% |
| sponsoring project | 1% | 34% | 1% | 33% | 1% | 32% |
| sponsoring samenkomst | 0% | 54% | 0% | 55% | 0% | 52% |
| vergoeding gastvrijheid | 30% | 0% | 33% | 0% | 35% | 0% |

HCP = health care professional, een individuele zorgverlener

HCO = health care organisation, een zorginstelling of samenwerkingsverband waar zorgverleners in participeren of werkzaam zijn of een patiëntenorganisatie

*De gepresenteerde cijfers 2016 en 2017 zijn de cijfers ten tijde van eerste publicatie in respectievelijk 2017 en 2018. In de loop van de tijd zijn de getallen iets aangepast als gevolg van wijzigingen en nieuwe meldingen.